

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ.ΣΤΑΜ.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΔΙΠΡΟΟΠΤΑ

A'.

Μία διαταγή ήθελε άξια να το μεσημέρι στην Τουλιάνιστα, καθώς φήγαμε κάτι Βουλγαρικές ζώτες. Μάς διατάζει να βαδίσουμε έναντιον της Κοινοτής και ξεκινήσαμε άμέσως. Περάσαμε από το Σλίβαν, ένα Τουρκοβανικό χωριό, το οποίο ήθελαν να κάμουν οι Βουλγαγοι αντίρτες, μα οι δικοί μας τους ειπώδισαν (ερχόντοισαν, βλέπετε, μαζί μας: για μερικοί του Τσακαλάφου), και νηχτώσαμε στην Άγια Κριακή, ένα τουρκοχωρι της Μακεδονίας.

Ένα που φήγαμε κάτι Βουλγαρικές «κοκόκιες»

Εξεί ήσοι πρόφτασαν τρέψωσαν σε σπίτι, δσοι δέν πρόφτασαν άρχισαν να στήνουν τα αντίσηγά τους, στήνοντας κάτω άχρα και βαζόντας κλίμακούς και ξεράλαδα ήμτρος για τον άερα. Είχαν όλοι την άμείλεια και την έγκρατρία που δίνει ή κοιλίηρη συνήθεια.

Εγώ, σάς λέω την άμαρτία μου, μόλις φτάναμε σε κανένα χωρι, τούχα από τον λόγο και τρέχωνα κοντά σε δυο άνθηπάτρους φίλους μου, τον Άντωνιάδη και τον Κώστα του Καλαντζόπουλο. Και τούτο γιατί δέν ήμα κονθέτα και αντίσηγη. Η μοναδική μου κονθέτα, ή οποία έγνωρισε όλες τις λάπτες της Μακεδονίας, έκάρη, δταν μια βραδιά, βρεγμένη καθώς ήταν από το διονέρο, δέληροι να ή στεγνώσει.

Πώς κάρη, ένω ήταν μουσοειμία!...

Αυτό ένε έπιστημονικό πρόβλημα, το όποιο έλυφάλασσα να ξετάσω άργότερα...

***

Οι γιατροί είχαν βρή ένα σπίτιά Τουρκοκο στοί χωριό την είσοδο και χηπούσαν την πόρτα για να τους άνοιξουν.

Μά ούτε φωνή, ούτε άχρα δέν άκούγονταν στην άρχη. Έπειτα όμως άκούσαμε δήηους και όδημους και φασάματα μεγάλων και μικρών.

Κ' έπειτα είδαμε ν' άνογι ήνα παρόδηρο και να προβάλλουν όρχες και τρομαγμένες μορφές γυναικών και προσοπα παιδιών κτρινα σάν το πειάρι. Μας μιλούσαν Τουρκοκα, μάς παρωαλούσαν, έψωναν τα χέρια τους ψηλά και μαδούσαν τα μαλλιά τους φωνάζοντας:

— Άμάν!... Άμάν!...

Κ' έπειδή ήμεις δέν καταλαβαίναμε τίποτε και έμεινάμε να μάς άνοιξουν, άξαμα έβγαίλαν στο παρόδηρο και μάς έδειχναν κόττες, μού φωνάι και μού πεταία γεμάτη τραχανά, φωνάζοντας πάντα:

— Άμάν, έφάντη! Αμαάάάά! Άμάν, άμάν!...

Μάς δίναν με άλλα λόγια: τα τρέφμα γύ να μάς ξεφοτωθούν. Μά πού να πηγαίναμε;

***

Ένας στρατιώτης πήδησε τότε μέσα στην αλλη, άνοιξε τη μεγάλη πόρτα από μέσα και μπήκαμε. Άμα οι Τουρκοκ είδανε ότι δέν τους φοβήθηκαν καλά, άρχισαν να ήμερώνουν. Ο καλός τρώας, με τον όποιο τους μιλούσαμε, τους έξεπληξε κ' όλος ο φόδος κ' ή τρομάρα τους μετεβλήθη σε επιθυμία να μάς περιποιηθούν.

Τα παιδιά που κρηδόντοισαν πίσω από τις μανάδες τους, ξεθάρεψαν κ' ήθθανε κοντά μας. Τους μοράσαμε ένα κομμάτι ζάχαρι που βρήθηκε μέσα στα σακιδιά μας και τούχαψαν λιμοσιμένα.

Στην κόρη, κοντά στη φωτιά, που έκαιγε όλόχαρη με γλώσσες χρυσόκοκκινες, ένας άρρωστος έκοτόνια. Όσοι μάς έξηγησαν, ήταν φησιζοι. Ήξερε λίγα Έλληνακ και κάθε τόσο έβαζε τα κίτρινα χέρια του στο στήθος του και μάς έλεγε:

— Τεσσάρηο νιτέμα! (Σάς εύχαιούμαι πολύ).

Στό τέλος γινίκαμε και φίλοι.

Ένα ξανθό και άχρωμάτιστο κορίτσι

δο

Η γυναίκες, χωρίς καλύτερες στο πρόσωπο, πημαιοερχόντοισαν για να μάς περιποιηθούν. Μία κόρη μάστα 16—17 έτων, ξανθή, με μαλλιά σάν το λινόρι, ένα ψηρό και άχρωμάτιστο κορίτσι, ανέλαβε να μάς μαγειρέψη έναν ψηρόλο κόκκορα, που τον κουβαλούσαμε μαζί μας από την Τσαπάνιστα, τυλιγμένο μέσο σε μία σημαία Τουρκοκή.

Εγώ έπασα φίλιε κ' ένα μικρό παιδάκι, που τούεγαν Άλή. Τόσο μάστα είχε πάρει θάρρος μαζί μου, που μου έπρότεινε να πάμε να... κλέψουμε τα μελίσια του γείτονα, του Χουσείν. Ένας μεσοταχος χόριζε τα δυο σπιτια.

Ο Χουσείν τόσο είχε τρομάξει ήμα είδς Έλληνακό στρατό στο χωριό, που κουβάλησε τη γυναίκα του και τα παιδιά του — ένα σωρό κοιτασούβελια — στο σπιτι που μέναμε κ' άνοιξε μία τρύπα στον τοίχο για να βλέπει τι γίνεται και στο δικό του το σπιτιό.

Άμα μάς είδε να μιλώιουμε, τρέπωσε ούκωνεταζοι στο ταβάνι και μόνον όταν έθεθαώθησαν πως δέν ήμαστε άγρόδνηροτα, άρχισαν να κατεβαίνον από πάνω ένας-ένας, σάν άράχνης...

***

Κ' δσοι δέν έπρόφτασαν μέιναν σιδ αντίσηγά τους

Όλοι ήσαν βέβαιοι πως θαχουμε μάχη την επομένη κ' όμως κανείς στρατιώτης δέν κομηθήρε. Την νύχτα έγούφαν όλοι στο σπιτια των Τουρκοκων, που τα είχαν άφίσει οι κάτοχοι τους έσημα και φύγαμε. Ψαγούσαν για άλεψη, για τραχανά κ' ότι άλλο φαγώσιμο. Έξήμωναν προζήτωες κ' έψησαν ψωμί, που τους φανόταν πενταόστιμο, γιατί είχαν δυο μέρες να το δούες!... Όσοι βρήκανε σκαμιάδα, έξόμωσαν εκεί και όσοι δέν βρήκαν άπλόνανε τ' αντίσηγη κ' έξήμωσαν πάνω σ' αυτά! Άλλοι, που βρήκαν πρόβατα, τού φήνανε, τοιμαζούσαν τους μισοψημένους μεζέδες και τραγουδούσαν ως το πρωί το τραγούδι της έατρατείας:

Πάν τά Βέγγια, πάν τά Γιανισά, Έλασσάνα και Κοζάνη κ' όλα τα νησιά!...

— Βρέ, δέν κοιμάστε να άναπαυθήτε; τούς φώνωζαν οι άξήωματοκοι. Θαχουμε μάχη αύριο!...

— Πολεμουμε άπαντο, μα νηστικοί δέν πολεμούμε! άποκρινόντοισαν αύτοί.

***

Ήταν μία καθαρα και ήουχη βραδεία κ' ένα άσημενιο φεγγάρι όμεινέζε στον ούρανο... Περίλο δαιχλής άρχισαν να σπρίκνουνται έξω στο γκασιδία...

Τρεις Κεφαλώνιτες δέλησαν να σφάζουν ένα άρνι, μα μη ξεροντας να τού γδάρουν, κάλεσαν ένα εύζωνα, που γούριζε πεινασιμένους μέσα στις αλλές:

— Έλα, ρε γιδασέο, να τού σφάζης!...

— Θα μ' δώστε την πατσιά, τού παραλάει, τα μέσα κ' τις πλαταγές να σάς τού γδάρω; τούς ελεπε.

Και σε μάς τί θα μείνη, μωρέ βλάχο; φώτησαν οι Κεφαλώνιτες έκλληκιο.

— Σι σάς θα άκοιμεινή ή τέχνη, τούς ήπάντησε, που θα σές μάθον να γδάρνι!...

***

Μερικοί στρατιώτες μπήκαν στο σπιτιού του Χουσείν.

Ο Χουσείν τούς είδε από την τρύπα κ' έστειλε τον Άλή να με παρακαλέση να πάω να τούς δώξω.

Ο Χουσείν έπήγαυε και κούταζε από τρύπα

ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

Ο Μ. ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΙ' Ο ΘΕΡΙΑΚΛΗΣ ΠΑΠΑΣ

"Όταν είχε κηρύξει ο Ναπολέων τον ήρωικό αποκλεισμό έναντι των Αγγλίων, υπέφερε όλη η Εύρωπη εξ αιτίας του σκληρού αυτού μέτρου, ακόμη δε και οι Γάλλοι ήταν εξαιρετικά δυσχερημένοι, γιατί είχαν στερηθεί τον καφέ, τη ζάχαρη και όλα τα άποικιακά, τα εισαγόμενα εξ' Αγγλίας. Καιτοι αν αότο το λαθροεμπόριο θριάμβευε, παρά τα αντίστροφά του μέτρα που είχε λάβει ο Ναπολέων, και στο τέλος ο Αύτοκράτωρ αναγκάστηκε να εκδόσει μια διαταγή, σύμφωνα με την οποία όλοι ανεξαιρέτως απογοδούσαν Άγγλιζο εμπόρευμα θα καγόταν άμυστος, χωρίς καμιά απόλυτως διαδοκασία.

Λίγες ημέρες μετά την έκδοση της διαταγής αυτής, ο Ναπολέων βγήκε περίπατο στο δάσος του Φοντενμπλώ. Στην άκρη του δάσους βρισκόταν το σπίτι του παλιού του γειτονικού χωριού. Άλλο τί άνοιχτά παράθυρα του σπιτιού αυτού έδωσαν δυνατή μυστηδιά φρεσκοκαθωρισμένου καφέ.

— "Ό, ελε ο Αύτοκράτωρ ζωογελώντας, Έδω θα πάσω έπ' ατοφόρο έναν ποταμάτι της διαταγής μου. Θά ήθελα μέλιστα να είνε ο ίδιος ο πατάς.

Χωρίς να γάνει λοιπόν καφέ, πήγε στην αυλή του σπιτιού, όπου αντίκρισε τον παλιό να καθοιδύει ήνα χαλασάτο τον καφέ του.

"Ο πατάς, μόλις είδε τον Αύτοκράτορα, τον όποιον έννοφισε πολύ καλά, σηκόθηκε κι έκανε μια βαθιά ύπόκληση, χωρίς να δείξη όμως ούτε τον ελάχιστο τρόπο ή άμνηστία.

— Τι κάνετε αούτο, αιδεσιμώτατε; του φώναζε ο Ναπολέων μωρογελώντας και μωροθυμώνας.

— Καθώς βλέπετε, Μεγαλειώτατε, άπάντησε ο τετρατάρατος πατάς, ήσασθω εις τής διαταγής σας. Καίω τά Άγγλικά προσιόνα...

"Η πνευματώδης αυτή άπάντησή έκανε τον Ναπολέωνα να γελάσει με την καρδιά του.

Κ' έτσι συνέχισαν τον θεριακό αιδεσιμώτατο.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ

Οι σκέψεις των παιδ άορίων γενναίων άνήκουν στην κατηγορία των έγκληματιών.

— Η Μοίρα δεν κλείνει ποτέ τους λογαριασμούς της στις συναλλαγές της με τους άνθρώπους.

— Τίποτα δεν είνε πιο έπιζήσιμο από το να ζήνη κανείς τον παλιό μωτερόν. Κινδυνεύει να ζήνη παλιό ντεμοντέ.

— Η γυναίκα πλάστηκαν για να τις άρατάμε και όχι για να τις λατρεύουμε...

— "Ο πλούσιος κι' ο φτωχός είνε άδελφοί, μα το όνομα του πλουσιού είνε Κίαν.

— Εφέντημ, γκέλ! γκέλ!
— Τι είνε, βρέ Άλή;
— Τούζ άσκέρ!

"Ετορέζα και τους βρήκα άκαθώς την ώρα που είχαν πετύχει μια σπάνια εμποροσύνη, τούφρα και βουτούσανε τά χέρια τους μέσα με μια χαρά και μια απόλυτα οικιακή λαδιών.

Τους φοβόμια και φύγανε γλυφοντας τα δάχτυλά τους.

Κατό τα μωσιόγντα όμοια με Ξαναέντησε ο Άλής.

— Εφέντημ... Γκέλ! άσκέρ! Τούζ άσκέρ μωσιόγντα!

Σηκόμια και πάλι θησιώνας. Τελίχτικα στο μανδύ μου, πέσο από την τούφα και βροήμια σαν φάντασμα μωσιότά στους έπιδομαίς Άστοί, για να είνε ήναχο στο φάξιμο, είχαν κλείσει τις διες τις πότες.

— Βρέ τι κάνετε έδώ; τους ρώτησα.

"Ήταν ένας δεκανέας και δυο-τρεις στρατιώτες που έπαρναν άλευσι. Είχαν γυμεί τα μαντήλια τους, τα κλέμια τους και ήσαν καταπαυλασμένοι σαν να ήσαν μωσιόγντες...

— Τι κάνομια; Νά, δεν βλέπετε τί κάνομια; μου άπάντησαν.

— Δεν βλέπετε, μωρέ όσις, να κλέβετε το ξένο το άλευσι;

— Ερημο είνε, συνάδελφε... Καί τι ένδιαφέρμα τός λόγος σου; Μάς κι' είνε του μωσιόγν σου; μωστε απότομα ο δεκανέας.

Σηκόμια πώς δεν μωσιόγνα άλλοις να έπιδορήθ, παρά μωσιόγνα έρος τελείως στρατιωτικό.

— Σκαμώς, κτήνος!... του φώναζα. "Εται μιλάνε, βρέ...

Αούτο νόμισαν πως ήμια κάποιος άνώτερος και άρχισαν να με παρακαλούν.

— Κύρ λοχία, λίγο άλευσι ήρώμια. Έχουμε μέρες να δοήμε λίγο ψωμί, οι μαίσοι!

— Σιωπή!... Στρατιώτες είσαστε όσις ή ζωμιτατζήδες;... ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ.

(Το τέλος στο προσεχές)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πώς έχρησθη ο Ζαχαρόπουλος... ήθεποιός. Μιά φάρμα του Άρνιατάκη. Ο Σαΐζηρη και το ψωμοτύρι. Στη στέρνα!... Τέ βράστια. Η νουτά. Το χειροφιλήμα. Ξεκαρδιστικές σκηνές. Το δίπλωμα του νεεφοτίστου.

Κάποτε στην Άθήνα, ένας νέος, Ζαχαρόπουλος όνομαζόμενος, άποφάσισε να ζήνη ήθεποιός. Πήγε λοιπόν στον κήπο του Γεωργιού, που ήταν τότε το καταφύγιο των ήθεποιδών, και παρωσιάζτηκε στον πρώτο ήθεποίδο που συνάντησε και ο όποιος, για κακή του τύχη, ήταν ο περίφημος φρασεό Άρνιατάκης.

— Θέλω, του λέει ο Ζαχαρόπουλος, να ζήνω ήθεποιός.

— Να ζήνης ήθεποιός; του άπαντά ο Άρνιατάκης. Μά ξερείς τίποτα; Έχεις άπαυσιόμια;

— Έερο κι' έγω!... Να ή εξετασείτε.

Τότε ο Άρνιατάκης, που τον ψηφολόγησε φαίνεται καλά έντομιαξή, του είνε με τόνο σοβαρό:

— Θέλεις να ζήνης ήθεποιός; Καί!... Μά ξερείς; Πρέπει πρώτα να σε βαρτισόμια!

"Ο Ζαχαρόπουλος σαν να παραξενεύτηκε.

— Πρέπει να βαρτιστής, παιδί μου, για να ξεπλάγης την πέτσιότητά... Άλλοις δεν γίνεται, έπιμεινε ο Άρνιατάκης.

"Ο Ζαχαρόπουλος τον κούταξε, τον ξανακούταξε και έπι τέλος δέχτηκε. "Ο Άρνιατάκης έσπενσε τότε να είδοται την όλην τους ήθεποιδας.

— Καί που θα ζήνη το βράστια; ρώτησε ο Ζαχαρόπουλος.

— Νά, αούτη έδώ έχομια για ζωμιτατζήμα, του άπαντά ο Άρνιατάκης και του έδειξε την στέρνα του κήπου.

Σε πέντε λεπτά ήσαν όλα έτοιμα. Τον Ζαχαρόπουλο... άπεφασισή να... άναδεχτή από τη στέρνα ή ήθεποιός Νέρη. Καί άρχισε το μυστηριο του βαρτισματος.

"Ο Άρνιατάκης βοηθηόμενος από τη νοινά, έπαισε από το χέρι τον νεεφοτίστο και τον βούτησε στη στέρνα, λέγοντάς του:

— Άποτάσσει... την πεζότητα;

— Άποτάσσειμια! άπάνταις ο Ζαχαρόπουλος.

— Άποτάσσει την δεκάρα;

— Άποτάσσειμια!

— Καί συντάσσει... τώ Σαΐζηρη;

— Συντάσσειμια!

— Καί συντάσσει... τώ ψωμοτύρι;

— Συντάσσειμια!

Με γέλιο, αντί για φιλωμίες, τον βγάλανε κατόπι από την ζωμιτατζήμα, άλλα τα βράσινά του άκόμια δεν είχαν τελειώσει.

"Όταν βγήκε από τη στέρνα, του λέει ο Άρνιατάκης:

— Τώρα πρέπει να φιλώσης και το χέρι της νοινάς.

Και ο Ζαχαρόπουλος φίλησε το χέρι της Νέρης κι' έκανε και μια ντενιόμια... απρος στον Άρνιατάκη, για την άρεσι των άμωσιών του.

Κατόπι ήσχεφώθηκα να φιλώση και το χέρι του παρωσιάζόμενου έκει Γάλλου ήθεποιδού Λαβέρν και έπειτα του έβασσε κι' ένα δίπλωμα του έγραμμε περίπου τά εξής:

«Θίσιος Άρνιατάκη και Σίος

"Ο έξ Άθηνών κ. Ζαχαρόπουλος, δούς τός γενουσιόμιας αούτο εξετασείς ένάποιν της Νέας Σχολής, άνηγορεύθη παιψηγιέ ήθεποιός».

Και έτσι το δραματικό του Έλληνικού θεάτρου έπιλοτισή με μια πρώτης τάξομια... ζωμιόμια!

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΚΡΙΜΑ

— Μωφ' τι τον έχεις τον παλιό που καθάται κοντά σου;

— Τόν έχει ή μάνα μου άδερφό κι' έγω τον έχω ματάμια.

— Μωφ' ο πατάς σε φίλησε και σ' έχει φιλήμια (μην).

— Άνισός και με φίλησε να πάθω και να (λάβο).

να πέσο από τα λάζανα άπάνω στα μαρούλια,

να κάτσο κάτω άπ' τη σκαιά να με βαρούν τά (σώκα).

στέρνα να πέσο να πωχό σ' ένα κωζάν μελά!...

